

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefon szám 16.

LAPTULAJDONOS
Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor
Félévre — — — — — 4 ..
Negyedévre — — — — — 2 ..
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

A kifogyhatatlan korszó.

Hísz évvel ezelőtt azt írta Nietzsche, hogy a vérbeli socialistákat valami különös átok sújtja. Epések, komorak, sokat töpregenek és igen tökéletlenek. Mindenképen azon vannak, hogy még azt a kevés örömet is megszorítsák, ami e világon lelhető. Túloznak mindenütt, túlozzák a szegényebb néptömeg szenvedéseit is. Ártalmas propagandájuk milliók békéjét veszi el. (Nene Zeit 1897. Jan. 20.)

Ő maga Zarathustra képében arra oktatta fogékony véreit: „Ne kinéld felebarátodat... Örízkezd a jó emberektől... Ne hidd, hogy nem szabad lopnod... Légy kemény mint a gyémánt... Tudd meg, hogy semmi sem igaz, s hogy minden szabad, akár bűnnek, akár erénynek mondják — csak a gyöngöseség tilos.”

Borzalmas és átkozott individualismus! Fogcsikorgatás a vége, akár elszigetelt emberek, akár nagy nemzetek vallják.

Felelti, hogy bibliai szó, a lélek mélységéből fölhangzó ige hirdette, hogy nem jó az egyedülvaló embernek s mert annyira szembetűnő, hogy „nem jó”, azért nő ki szíve alól az „adiutorium simile sibi.” Jaj annak, aki egyedül rója földi vándorútját! Még az úde, ifjú, erős Ádám is segítségre szorúl.

Felelti azt az egyszerű igazságot, hogy az örökségül nyert kulturának, kalászos földnek, szellemi felkészültségnek, az erkölcs differenciálódásának, amit nem kell kinek-kinek pusztá kézzel, keserves gondal megszerezni, hanem bölcsőjébe rakja le a korábbi nemzedék: senki sem felelőtlen ura. Az ingyen nyert s aránylag könnyen szerzett javaknak élvezői, forgatói, sáfárjai vagyunk — nincs kifejezőbb szó, mint a krisztusi parabola szava — s megosztani, örökölni hagyni kemény kötelemünk. Aminthogy nincsenek magányosan úszó, bolyongó, gyöngyök, hanem kagylóba vannak ágyazva s a szegény kagyló keserves izzadsága nélkül sohasem kerülhetnek királynők nyakára, úgy nincsenek elszigetelt emberek sem, akik mások könnyes

gondja nélkül tudnának és alkothatnának. Mindenféle lendület, mi bennünk van, jórészt kívülről ered s nem arra szolgál, hogy csak mi lendüljünk, hanem hogy lendítsünk is.

Igaza van Nietzsche-nek abban, hogy a socialisták, még az önzetlen, nagyszívű socialisták is igen fanyarul nyúlnak az élethez, meglévő javainkat lekicsinylik s a megszerzendőkre keserűséggel mutatnak. Több főfájást okoznak, mint enyhületet. De nincs igaza, mikor önző, szívtelenségre tanít. Jaj volna a nyirkos pincelakásban, ha az első emeleten csupa Nietzsche laknék, jaj volna a kórteremben, ha csak Zarathustra szava hallatszanék, jaj volna, világpusztulásban, ha nem piroszlana közel s távolban egy-egy vöröskereszt, jaj volna, ha az evangéliumot Nietzsche írta volna meg s nem ragyogna a kereszténység kapuján az az egy aranyos szó: Caritas.

Növekvő tömegnyomással, hangos vagy szóvalan kiálódással szemben itt jár közöttünk az a jól sáfárkodó szociális érzés, amely nemesak követel, hanem ad, amely nem vádol, hanem ápol, amely nem izgat, hanem csillapít, amely nem tagad eget, hanem mert az égben hisz, boldogabb földet készít elő. Az a megnyugvásunk, hogy az örökké ifjú kereszténység mindig eltalálja a módját, hogyan törülje le a könnyeket. Néha magános és félreértett Erzsébetet meneszt nyavalyások és bépköcsök közé, máskor szervezkedik, nem hogy csak keretet teremtsen szereplő hölgyek számára, hanem hogy több szeretetet nyújthasson. Az is „több termelés”, amit a szervezett charitas ad, mert az egyedülálló szamaritánusnak nagy szíve és olajos korszaja nem elég a világ sebeinek ápolgatására. Van elég jerichói útas és elég lator, csak győzzük olajjal!

Az a bizodalomunk, hogy a szamaritánus korszaját az evangélium okos szüzei töltögetik s a kötelességtudó szociális érzést és nemes emberi részvétet immár egyszerű szerzetes rend élesztgeti. Az örök keresztény charitas nálunk is többet termel majd, mert szervezeten áll munkába s mert a

szervezetek el-elcsukló életenergiáit a Socialis Missio Társulat ifjú — adja Isten, hogy örökösi — motorai tartják lendületben. D. Sz. R.

A Szociális Missio Társulat kongresszusa.

Nagy és a háborús időben igazán szokatlan érdeklődés nyilvánult meg a Sz. M. T. kongresszusa iránt, mely városunkban zajlott le szept. 18.—21. napjaiban. Erdély minden nagyobb városából, sőt a fálvakból is sereglettek össze érdeklődők, pedig a mostani utazási mizéria bizony nagy áldozatokat követel a résztvevőktől. Ha nem a lelkesültség mindent pótol. Nem látszott meg az álmatlanul töltött éjjek nyomai, az elcsigázás; vidám érdeklődő arcok szálltak ki a zsúfolt vasúti kocsikból s ugyan ilyen tekintettel találkoztunk az első összejövetelen is. Erdély egyetlen pontja sem alkalmas földrajzilag kongresszus tartására, legtöbb gócpontunk csak átszállásokkal közelíthető meg s így nem beszélhetünk arról, hogy miért történt a koncentráció itt és miért nem másutt? Magunk részéről csak örvendeni tudunk, hogy a messze vidékek képviselőit magunk közt láthattuk s a ker. karítás anyai apostolatát bocsáthattuk el e szent Lélek tüzevel, hogy otthon megannyi szorgos munkása legyen az emberszeretet isteni evangéliumának.

Megjelentek a kongresszuson: Fogarásról: Széll Józsefné kormánybiztos neje, Ábel Janka, Urdea Györgyné; Budapestről: Farkas Edith alapítványi hölgy a Sz. M. T. főnöknője, Schlachta Margit, Ikrich Augustza, Rónay Paula nővér, Stadler Frida kültag; Segesvárról: Gagyi Dénesné, Simon Bertak; Medgyesről: Székely Istvánné, Tomcsik Margit; Nagyenyedről: Török Bertalané, özv. Kovácsné, Majláth Kamilla; Kolozsvárról: Oroszné br. Kemény Anna; Sepsiszentgyörgyről: Künnle Illus és Künnle Dóra; Brassóbol: Szekula Katinka és Kóródy Irén; Nagyszebenből: Bod Péterné, Adamkovics Aladárné; Székelyudvarhelyről: Horváth Károlyné. Marosvásárhelyről: Kardos Anna; továbbá: Szentiványi Károly, rátóti prépost, Buda János főesperes, Kádár József, Dobordán Károly esperesek, Fekete János, Mihály Domokos, Truppel Győző, Radványi Jó-

Oberbauer A. Utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.

A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek ruhák, zászlók, stb. gyára — Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

zsef plebánosok, Veress Endre, Czinczok János s. lelkész, dr. Rejőd Tibor katonalelkész, P. Kovács Athanázius.

Szept. 18.-án este fél 7 órakor volt a kongresszus bevezetője, melyen püspök urunk üdvözölte a megjelenteket, vázolta a kongresszus célját. A Sz. M. T. a tevékeny ker. szeretet szárnyain mindenüvé odarepült ahol szükség van rá, s a jelen idők súlyos napjai megkövetelik, hogy megtanuljunk, miképpen kell a társadalom sok nyomorán segíteni. A Sz. M. T. katolikus, de csak épen olyan mértékben, mint amennyit e szó kifejez, mert ez azt jelenti, hogy általános, vagyis melegebből nem zár ki senkit, s bármely vallás gyermekeinek támogatását szívesen veszi.

Balázs Ferenc, esperes-plebános, kanonok prelátus a Sz. M. T. helyi szervezetének nevében üdvözli a kongresszus tagjait.

Farkas Edith tájékoztatta a kongresszust a Sz. M. T.-ről. Szükségessé látja, hogy Erdély kath. hölgyei egy táborban egyesüljenek. Ez a társulat két oszlopon nyugszik: a vallásosság s a szociális tevékenységen. Ezt a szoc. tevékenységet a jelen idők súlya kellőképpen indokolta teszi, a vallásosság pedig szint és értéket ad minden munkálkodásának. Csak az apostoli munkának van értéke, mert az apostol odataja mindenét s nem vár érte ellenértéket az emberektől. A vallás megemlést cselekvéseinket. A középkori lovagok az Örökkévalónak ruháját akarták érinteni, mielőtt feladatuk megoldására kivonultak, s azért előbb mindig kivonták szablyáikat, s kivont karddal, ég felé néző arccal imádkoztak. Az Örökkévaló érintése kiégeti a salakot a szívekből s az emberi gyarlóságot a lelkekből. Azért akarjuk mi is munkánk előtt, mint valami apostoli gyülekezet, először a Szentlélek áldását.

Ez a lelki előkészítő szeptember 19.-én ment végbe, mikor is Szentiványi Károly prépost szólt konferencia beszédekben a főkéony lelkéhez az élet és a hit nagy kérdéséről azzal a közvetlenséggel, érdekességgel, szónoki művészettel, amit főle már megszoktunk.

Az első értekezlet.

Csütörtökön délelőtt fél 11 órakor történt meg a kongresszus megnyitása: a kongresszus közgyűléssé alakult, melynek elnökévé Püspök urunkat, jegyzővé Rass Károly, Léstyán József főgimn. tanárokat és dr. Rejőd Tibor tábort lelkészt választották meg. Elnök püspök úr megköszöni dr. Szentiványi Károly prépost úrnak a szép és felemelő konferencia beszédeket, utána Stadler Frida számol be a helyi szervezetekről. A Sz. M. T. legelső szerve tulajdonképpen a brassai kath. nőegyesület szoc. szakosztálya, melyet a mindnyájunknak nagyon hiányzó Meisel apát alapított meg Szekula Katica hűség közreműködésével. Van napközi otthonuk, szegényeket támogató szakosztályuk, több mint 700 esetben tartottak környezet tanulmányt. Fogarason 1913.-ban tartották az első szociális előadásokat. Abel Janka és Urdea Györgyné buzgalkodása tartja fenn az egyesületet. Erős támogatót kaptak most Széll Józsefné kormánybiztosnétől, aki a napközi otthon igazán mintaszerűvé tette. — Szociális

kurzust Fogarason is tartottak, de nagyobb szabású volt a kolozsvári, melyen 116-an vettek részt. Itt különösen Hirschler praelátus tevékenykedett, maga is tartott előadásokat; Orosz Jánosné és Bornemissza Adél bárónő fejtegette ki különös buzgóságot. Első alakuló közgyűlés Gyergyószentmiklóson volt, s bár jelenleg kevés tagja van, hiszen a front közelében van, de remélhető, hogy központtá alakul, ahonnan a környék községeibe is át lehet vinni a szervezkedést. Alfaluban és Ditróban van már helyi szervezet. Nevezetesebb helyi alakulat a sepsiszentgyörgyi, ahol Künle Ius fejt ki igen dicséretes és eredményes munkát. Székelyudvarhely az előmunkálatok dr. Horváth Károlyné kezében vannak. Itt nagy nehézségekkel küzdenek, mert ez a város nagyon sokat veszített az invázió alatt, igen nagy a szükség mindenben. Pál István apát-plebános és P. L. O. d. i. Gergely tevékenysége sok eredményt mutat már eddig is, akik mellett különösen Pál Árpád várm. főjegyző buzgalkodik. Gyulafehérvárt szintén megalakult a helyi szervezet négy szakosztállyal. Baróton szociális tanulmányi klub alakult hölgyek képzésére. Tanulmányi klub alakult Erzsébetvárosban is. Segesvárt Dobordán esperes-plebános napközi otthont és szegénygondozót létesített; jobb keze a munkában Simon Berta. Medgyesen is van helyi szervezet Nagyenyeden alakulóban van, özv. Török Bertalamed és özv. Kovácsné buzgalma legszebb reményekre jogosít. A legújabb helyi szervezet Verespatakon alakult.

Elnök Püspök urunk köszönetet mond az előadónak s a közgyűlés a beszámoló tudomásul veszi.

Schlahta Margit nővér ismerteti a kerületi szervezeteket s néhány frappáns bizonyítékkal igazolja, hogy miért kell a helyi szervezeteknek kerületi szervezeteké tömörülniük. Az összefogás, egyetértés hihetetlen erővé növekednek, mint ezt a szabadkőművesség története is igazolja. Az anyagi és erkölcsi értékek kicsérélése, a testvériség érzésének terjesztése is indokolta teszi a tömörülést. A központ óriási elfoglaltsága is szükségessé teszi bizonyos decentralizációt. Gyulafehérvár és Kolozsvár lesznek az erdélyi központok, emez inkább a lelki vezetés, amaz adminisztratív szempontból.

A közgyűlés ezután Püspök úr indítványára az erdélyi kerület elnökévé Széll Józsefné kormánybiztosnét választja meg egyhangú lelkesültséggel.

Farkas Edith főnökön ismerteti aztán lelkesen szármaló, sokhelyt költői lendületű előadásában a külső tagságot. A belső tagok egész életüket szentelik a Sz. M. T. ügyének, a külső tagok a munkatársak. A Sz. M. T. nem közönséges egyesület, hanem egyházi társaság. Külső tagok azok, akik a belső tagokkal, a társulat szellemével lélekközösséget vállalnak. Ez tehát olyan harmadrend féle. A külső tagnak előbb jelöltnek kell lennie s ha kiállta a próbát, akkor veszik fel igazi kültagnak. A Sz. M. T. hölgyei keresztet hordanak mellükön. Ez a kereszt a Johannita rend keresztje, amely hasonló a mostani vaskereszthez. Ez a kereszt is hősiességet követel. Megpróbáljuk az ország krémjét

hősiességre összehozni. A Sz. M. T. megválogatja, hogy kikkel köt vérszerződést. Hősiességet vár tagjától világnézetekben és jellemekben. Ez a hősiesség nem romantikus amazonság, hanem csónés hősiesség. Ha konfliktusok keletkeznek, mikor választani kell az érdek s a magasabb célok közt, inkább szomorítsuk meg barátainkat és rokonainkat, mint a jó Istent. Hősiességet követelünk a világi konforttal szemben. A Sz. M. T. tagjainak sokszor kell piszkos kezeket megöngni, piszkos, bűzös lakásokba belépni. Hősiesség kell sokszor a földrajzi izoláltság miatt is. Hányszor nincs lelki vezető, jó barát, vagy szülő, aki a lelket megértene. Hősiesség kell a külső megjelenésben. Divatbábok nem lehetnek külső tagok. A ruházaton is érezze a nép az evangélium illatát s a kereszt jelvényében ismerjen rá az Úr Jézus keresztjére. Egy német katona hadba vult s a vas kereszt volt az ideálja; mikor megsebesült, a vörös kereszt után áhított; mikor sok szenvedés után lábadozni kezdett, akkor már csak a Krisztus keresztje után vágyakozott. A Sz. M. T. hölgyei, ha ily szellemben viselik a keresztet, meg is találják amit keresnek és eljutnak a Krisztus keresztjéhez.

A nagy tetszéssel fogadott beszédért elnök püspök úr mondott meleg köszönetet.

II. értekezlet.

Délután 4 órakor kezdődött a második értekezlet, amelynek első illusztris előadója Széll Józsefné kormánybiztosné volt, aki mindenek előtt szép poétikus szavakban emlékezett meg a világégésről: ég a házunk; a doktoroknak s a papnak van most tulajdonképpen dolga, de ha ég is a házunk, erős várunk nekünk az Isten. Melegen megköszöni az elnöki tisztséget s aztán áttér legközelebbi teendőink megbeszélésére: A kolozsvári központban egy hivatalos helyiség berendezése s egy titkári állás szervezése szükséges. Székelykocsárdon és Tövisen átutazó nők otthona létesítendő, mert az utazási nehézségek miatt itt hosszú ideig kell várakozni s nem lehet szállást kapni. — Sorozatos szociális előadásokat kell rendezni egységes programmal a központ utatására szerint. A cselédlányok ügye szintén a legközelebbi teendők közé tartozik, nem különben a szegényügy felkarolása is. — A közgyűlés az indítványokat elfogadja s törekszik a megvalósításukra. Az átutazók otthona némileg már meg is van valószínű. Krizmanits Gyuláné tövisi jegyzőné följajlotta lakását az átutazó nővéreknek. Székelykocsárdon az iskola egyik termében 10 ágyval szintén foghatnak létesíteni. A cselédlányoknál Rejőd Tibor beszél a nagyszabeni cselédotthonban gyűjtött tapasztalatai alapján a cselédlányról, amely nálunk egyuttal nemzeti ügy is, hiszen a cselédek nagy percentje épen a székely földről kerül ki. Praktikus fejtegetéseit a közgyűlés figyelemmel hallgatta. A szegényügynél Künle Ius számolt be igen ügyesen a sepsiszentgyörgyi szervezet tapasztalatai alapján az eredményekről s hasznos tanácsokat ad, hogy miképpen kell a hatóságok s a nép bizalmát megnyerni. Az ügyes hozzászólás általános tetszéssel találkozott.

Az indítványok közül kiemeljük Szent-

iványi Károly prépostét, aki egy egyházi felügyelő kinevezését látja jónak, hogy ez a püspök helyett látogassa meg a helyi szervezeteket s gyakorolja felettük a püspök nevében a felügyeletet. Ajálja erre a tisztségre Hohenlohe herceg szebeni prépost plebánost. A közgyűlés az indítványt magáévá teszi, az elnöklő püspök úr szintén. — Mihály Domokos a legettért falvak érdekében kéri a Szoc. Missz. Társ. segítségét, Orosz Jánosné egy szegény elhanyagolt, de tehetséges népfajra hívja fel a figyelmet: a cigányokra.

A közgyűlés ezután táviratilag üdvözölte Prohászka püspököt, Hohenlohe herceget, Széll József kormánybiztost s a békeegyesületet.

Az est nagyszerű befejező akkordjainaképen hangzottak el aztán Szentiványi Károly prépost szavai: Krisztusi szeretetet akarunk kivinni az életbe. Eddig Krisztus keresztjét csak az égen mutogattuk s a sároka helyettük, de ez nem elég: bele kell helyezni a társadalomba. Minden szociális baj onnan ered, mert a krisztusi szeretet nincs a szívekbe kodifikálva, hanem eltérünk tőle. Vissza akarunk térni a régi természetes útra, azokra a törvényekre, melyeket Isten adott a társadalomnak örök irányítóként. Nem kell megijedni, ha ezért reakciónáriusoknak neveznek. Mi a reakció? A száraz fát ha hajlítani próbáljuk, eltörik, de az élő fa visszapattan, reagál, mert élet van benne. A társadalom is akkor reagál, ha élet van benne, azok a törvények t. i., amiket Isten adott bele. Ha tehát mi a kereszténységet visszük be, életet víszünk a társadalomba. Hát rossz-e ha a társadalomban ott van az Isten? Rossz-e az, ha a gyár búzó sija nemcsak munkakezdésre hív fel, hanem imádságra is? A bíró rosszabbul ítél, ha hisz az Istenben? Az egyetemi hallgató kevésbé lesz okos, ha haragszik leveleszi a kalapját s elmondja az Úr angyalát? A főispán kevésbé hatalmas, ha vasárnap misére megy? Mi Krisztus keresztjét győzelmi jellé akarjuk tenni. Vallamint a villanyt lehoztuk az égből s odaállítottuk a társadalom szolgálatába, úgy akarjuk lehozni az égből az Isten erejét is s fölhasználni a társadalom átalakítására.

Hatalmas taps zúgott fel köszönetképpen a gyönyörű szónoklat után.

A befejezés.

Pénteken délelőtt 9 órakor volt a befejező értekezlet. Középpontjában Farkas Edit előadása állott: A női kérdéssről s a nők szavazati jogáról. A Szoc. Missz. Társulat igen sok tekintetben ellentétben áll a feministaikkal. A feminizmus céljainak változására felhossa Szász Zoltán cikkét, aki szokott leplezetlenséggel — s mikor nem beszél ő úgy? — szól a feminizmus céljairól s bevallja, hogy a családi élet s a házasság szentsége már csak az elavult fogalmak közé tartoznak. Ilyen irányú csoportokkal a Szoc. Missz. Társ. nem járhat egy úton. Németország felismerte ennek a veszedelmét s ott épen az állam részéről indult olyan hatalmas, morális alapokon nyugvó mozgalom, ami bizonyára letördeli a feminista hóbortokat. A Sz. M. T. sem a női kérdésben, sem a választó jog kérdésében nem fog a süffragetektól futni. Hogy a nők mire van szükségük, azt nem a süffragetektól kell kérdezni, hanem

mint Goethe mondja: irag die edlen Frauen an. Önmagunkat s a női világ minden rétegét kell nevelniük, hogy „edle Frauen” legyünk, de nem süffragett erkölcsökkel. Ezért helyezkedik a Sz. M. T. olyan szigorúan a vallásérkölségi alapokra. A választói jogot az érdekeltség kérdése teszi szűkséggé. Annyi ezer tanítónőnek, kereskedelmi, ipari alkalmazottnak kell legyenek hozzáértő szöszölői a parlamentben, de az „edle Frauen” típusából. Nem szabad a gyeplőt olyanok kezébe adni, akik nem alkalmasok vezetésre. Kooperálni lehet velük, de csak esetről-esetre, mert amint Prohászka püspök mondotta, Oceának választanak el tőlük. A nagyközönseget azonban táborokba tudják vonni ügyességükkel s reklámjukkal. Karoljuk fel hát a szegény nőket, vállaljuk érdekképviseletüket, hogy ne menjenek a feminista legerőkre.

Az élvezetes s meggyőző erővel előadott értekezést nagy tetszéssel fogadták. Fekete János plebános a vidékiek nevében köszöni meg a Sz. M. T. hölgyeknek a fáradságot, míg a helyi szervezet nevében Balázs Ferenc praelátus mond köszönetet. Jegyzőkönyvhiitelesítők: Ávéd Jákóné, dr. Csabry Bonifácné és dr. József Manóné.

Ezzel a kongresszus befejeződött. Hisz-szük, hogy a kongresszus tagjai sok gondolatot és sok lelkesültséget szívtak magukba s a krisztusi munka sok száz új apostola lép a sorompók közé, hogy jótékony szavával, gyöngéd kezével s szerető szívvel gyógyítsa a vérző és könnyező társadalom sebeit.

Innen — onnan.

Két adomány.

Történt, hogy a nagyváradi püspök 645 ezer koronával gyarapította hazafias és kulturális adományait. Mondanunk sem kell, hogy a Világ, Népszava nem vettek tudomást róla. Minek is? Hogy lehet akkor az elvtársakat az egyházi vagyona éhessé tenni? Hogy lehet akkor majd az egyházi latifundiumok ellen izgatni, ha ők maguk is világgá bocsátják a püspökök fejedelmi adakozását? Hiszen akkor maguk bizonyítják, hogy a püspökök mégis csak százezreket, milliókat adnak a szenvedő társadalomnak, míg a magán kézen levő nagy birtokok, a gyárok és részvénytársaságok csak a boldog tulajdonosoknak és a részvényeseknek kamatoznak. Följegyizzük, hogy — csodálatos módon — a „legjobbban értesült magyar lap” Az Est sem szerzett tudomást erről az adakozásról. Mennyire megható ezzel szemben a Világ kitűnő értesülése, melyben tudatja, hogy Neumann Zsigmond koszorú megváltás címén 40 azaz negyven koronát küldött a Mensa Akadémia részére. Anélkül, hogy lekicsinyelők vagy neveltséges akarnók tenni a jótékonykodás kevésbé nagyszabású tüneményeit, elgondoltuk magunkban, hogy az a 40 korona most 1 kilo köménymag ára. Ebből kétségkívül sok betegillatú leves kerül a Mensa asztalára, s megérzik mindenütt, ahol a Világ, Népszava s Az Est terjesztik az igazságot s a világozságot, de a nagyváradi püspök

illatallan százezeirell nem vesz tudomást az a közönse, mely ezekből a lapokból szedi lelki táplálékát. Történik pedig mindez a felülmondott okokból. De azért ők maradnak továbbra is a humanizmus, igazság, kultúra, elfogulatlanság s még egy se-reg elvont főnév nyugateurópai organumainak.

A demokrata hang.

Fényes László első fénytelen szereplésekor a függetlenségek kivonultak az ülésteremből. Természetes, hogy bizonyos arisztokrata organumok (egykes szám ára 4 fillér) kiruccantak, hogy: no lám a nagy demokraták hogy fölszisszentek az első igazi demokrata hangra! Uri gyomruk hogy nem veszi be az igazi demokráciát! Látszik, hogy csak szájjal demokraták stb. Hm! vajjon hol van az megírva, hogy a Fényes László hangja az igazi demokrata hang? Megállapították ezt már valahol az akadémiákon vagy a demokrata államokban? Föltétlenül hozzátartoznak a demokratasághoz a hét fő bűnök? Okvetetlenül beletartozik a demokracia fogalmába a nyerseség, parasztság vagy a jóralvó rezség? S vajjon mit szóltak volna ezek az arisztokrata virágszálak, ha pl. a függetlenségi párt benn maradt volna s tapsolt volna Fényes László vastagabb mondasáinak?

HIREK.

— **Püspök urunk** pénteken, szept. 21.-én Budapestre utazott, hogy részt vegyen Rott Nándor veszprémi püspök fölszentelésén. Mint az autonomia bizottság tagja, előreláthatólag hosszabb ideig marad a fővárosban.

— **Személyi hírek.** Széll Józsefné kormánybiztosné pénteken reggel haza utazott Fogarasra. Szentiványi Károly prépost és Farkas Edit pénteken délben hagyták el városunkat; püspök urunkkal együtt Budapestre utaztak.

— **Személyzeti.** Ifj. Tódor József petrozsényi s. lelkész Verespatakra ment a hadba vonult lelkész helyettesítésére. Cincok János Verespatakról Nagyszében helyeztetett árvaházi h. plebánosnak és tanulmányi felügyelőnek szintén helyettesítéséül a katonai lelkészi teendőket végző Badilla Jánosnak. Balog Lajos tölgyesi lelkész a katona lelkésznek beüjvott Antalfy K. helyettesítésére Miklósvárra küldetett. (Tölgyes még nem szabadult fel.) Péter Imre, aki a menekültek lelki vezetője volt Kaban, Sepsiszentgyörgyre, Csereg Benedek újmész Vulkánba nevezettek ki segédlelkésznek.

— **Köszönet.** A csikszenttamási fiókoltáregyesület hálás szívvel köszöni meg a központi oltáregyesület jószágát, hogy szegény templomunk részére 34 db. egyházi ruhát adományozott.

— **Vármegyei közgyűlés.** A vármegye október 5.-én tartja rendes őszi közgyűlését. A tárgysorozat legérdekesebb pontjai a választások: az alispán választása s az

ezzel kapcsolatban esetleg történő személyi változások.

— **Adakozás.** Székely István a Majláth akapra harmadik részletképen 10 kor. adományozott.

— **Az Irodalmi Társulat** 27.-én, csütörtökön délután 5 órakor választmányi ülést tart a gimnázium tanácstermében.

— **A székely fiú szerencséje.** Egyszerű szép vízi székely gyermeke volt Ladó István, afféle zekés, harisnyás székelyé, amilyen minden bokorban megterem Csikorszámban. És Ladó István elvégezte az iskolákat becsületesen, egyetemre került, a technikum már a harmadik évet végezte, mikor a világ lángra gyúlt s neki is mennie kellett oda, ahol a háfált mérik ingyen. De Ladó István hősi szívét elkerülték a gölyök. Bele-bele csaptak ugyan hol itt, hol ott a testébe, de ő kikaparta a pánganétjával. Ott volt mindig a legnagyobb veszedelmekben székely konoksággal: szeretné ő látni azt a gölyőbist, amelyik leszedi a lábáról! Hát nem szedte le egyik se, pedig egyik másik befürödött a combjába, hanem azt majd kivészik a tudós doktorok. Közbe mellére került mindenféle monéta nemes és nemtelen fémekből: arany, ezüst, bronz, vas kis- és nagy alakban. Ami ezután következik, az már a mesék országába tartozik. Ladó István felszedte magát és sebesült lábaival felhurcolkodott az udvarmesterhez, mert hát valami kondíció csak kell az embernek. És a véletlen úgy hozta, hogy a király is arra felé járt amerre az ő útja vezetett. De különös is, hogy ez a rózsásarcú király mindig épen ott jár, ahol keresik. És a fiatal király jóságos szeme megakadt a Ladó István erősen derekát kabátján. Szóba állott vele. Megtudta, mi járásban van. Hiszen épen ilyen ember kell neki! Mert a király épen testőrgárdát szervez magának, de csak efféle emberekből, mint székely Ladó István. 300 ember kell neki mannschaftnak sőt tiszt hozzá. Ladó István abban a pillanatban gárda hadnagy lett s megbízást kapott a királytól, hogy a jó székely fiukból minél többet szerezzen neki a gárdába, de csak olyan fajtákat, mint őkelme. Ladó István boldogan szédelt feléle s csak az utcán rémült bele, hogy miképpen szerzi ő meg a rüsztungot, mert az tenger pénzbe kerül ám. De hát kikerült az is. (Erdélyi is, székely is, kath. is, ugyan bizony ki gondoskodhatott róla?) S Ladó István már levelet is írt a büszke császárvárosból, hogy nagyon jól fogadták az udvarnál s októberben már hosszabb időre Budára jön őfelségékkel.

— **Okos rendelet.** Városunk derék főkapitánya igen üdvös rendeletet bocsátott ki a napokban. E rendelkezés szerint a 18 éven aluli fiataloknak korcsmákban, nyilvános mulató helyeken szüleik vagy helyetteseik nélkül megjelenni szigorúan tilos. Hiszük, hogy főkapitányunk azonkívül megtalálja a módját azoknak a félkegyelmű szülőknök megrendszabályozására is, akik sajátkezüleg viszik szepreményű esmetéiket tanulmányútra a korcsmák füstös és alkohollalatos levegőjébe.

— **Szegény gesztenyeiák.** Kicsit rossz idők jártak ártatlan vadgesztenye fáinkra

itt a várban. Évtizedek óta gyönyörköd-
tetnek minket tavasszal sötétzöld koroná-
jukkal, fehéres, fürtös virágaikkal, s forró
nyáron csak úgy fellélekünk, ha szárnyai
alá menekülhetünk, ahol enyhítő árnyék
csap felénk. Nem ok az okai, hogy bőséges
termésikkel nem használhatnak nekünk
semmit sem az őszi időben. Az idén azon-
ban kitalálták, hogy ezt is lehet értékesí-
teni a féltékeny dédelgetett disznó fajzat
táplálásánál. Megjött a miniszteri rendelet,
hogy a vadgesztenyét össze kell szedni.
De milyen egy miniszteri rendelet, mikor
valóra válik! Marcona hadiák neki men-
tek a gesztenyeiáknak szurony fedezet
alatt s hosszú póznákkal ostromolták a jó
gesztenye fákat. Hullott is a galy, ág bő-
ven, de gyümölcs annál kevesebb, mert
hiába, a gesztenyének meg van az a ter-
mészete, hogy októberben ledobja ő maga
önként a termését, de szeptemberben még
erősen magához szorítja s füttyöl minden
miniszteri rendeletre. Így aztán szomorúan
uézünk, a tatárjárás, amit szegény gesz-
tenyeiáknak át kellett élniök.

Utóljára is ök győztek, a rohamoszlopok
felmorzsolódtak, a támadók elvonultak, s
a gesztenyék vígan hímáloznak tovább az
őszi napsugárban. Milyen kevés böleses-
ség kellett volna hozzá, hogy a miniszteri
rendeletet 3-4 héttel később hajtsák végre,
amikor a gesztenye is meg lett volna já-
radság nélkül s a fák is meg lettek volna
kimélve a vandalizmustól. És nem tanítot-
tuk volna ki Juonékat s Nikulájékat hiva-
talból, hogy miképen kell hadat viselni a
fák ellen.

— **Dicsérő okirat.** Jenáki Ferenc dr.
tábori lelkész 12 hónapon át működött
mint tábori lelkész a 38. honvéd gyalog
hadosztálynál. Távozásakor a hadosztály
parancsnoksága nevében Molnár Dezső al-
tábornagy a következő elismerő levelet
állította ki tevékenységéről: „Dr. Jenáki
Ferenc tábori lelkész 12 hónapon át műkö-
dött áldásthózon a 38. honvéd gyaloghad-
osztály plebánosaként. Hivatala magaslá-
tán állva büzgő szorgalommal és az igaz
gyar katonalelkész példaképe gyanánt
minden percét állandóan a hadosztály lelki
javi ápolásának szentelte. Ismerte ő a
lövészárkok minden katonája, kiket fáradsá-
ggal, akadályal, veszéllyel nem törődve,
a haza iránti legszentebb kötelességük tel-
jesítése közben keresett fel. Kedves köte-
lességem, hogy a derék arany szívű had-
osztály plebánosnak, a kiválóan derék és
igazi önzetlen bántársnak távozása alkalmá-
val jövőbeni munkálkodásához sok-sok
szerenésért és a Mindenható szent áldását
kívánva, neki a hadosztálynál kifejtett ki-
válóan eredményes munkálkodásáért a
legfelsőbb királyi szolgálat nevében a had-
osztály parancsnokság dicsérő elismerését
fejezem ki.”

— **A m. kir. I. honvéd pótzászlóalj** a lá-
badozó katonák részére kéfé- és meszelő
iparosztályt létesített, melynek tiszta jó-
vedelme az alábbi alap javára fordítatik.

Tekintettel az ügy humánus voltára,
kéretnek a nagyérdemű földbirtokosok,
gazdák és mindazok, akik ezen iparághoz
szükséges nyersanyagban (lőszór, serte
és gyökér) némi felesleggel rendelkeznek,
bocsássák azt ezen célra díjmentesen,

esetleg mérsékelt áron a fenti pótzászló-
aljnak rendelkezésére.

— **Ujabb örömök.** Egész bizonyos már,
hogy a vasúti jegyek árát november 1.-étől
kezdve fölemelik több joggal és méltá-
nyossággal, mint a cipőt s a köményma-
gét. Ezt az emelést olyan módon csinálják,
hogy a magasabb kocsisztályokban drá-
gul meg inkább a vasúti díj. Így az első o.
vasúti jegyek árát még egyszer akkorára
vagyis száz százalékkal felemelik. A II.
osztályú jegyek 30—40 százalékkal drá-
gulnak. A III. osztályú jegyek pedig 10—25
százalékig emelkednek a mostani árhoz
képest. A gyorsvonatoknál még nagyobb
arányban történik az áremelés azzal a
nyilvánvaló céllal, hogy a drágulást első
sorban a gazdagabb, jómódú emberek fi-
zessék meg. Ugyanerre való tekintettel az
utipodgyász árát is felemelik, sőt a kutyák
szállítási díját is alaposan megdrágítják. A
kerékpárok szállítása díját szintén emelik.
Azt hiszik az államvasútnak, hogy ezen
áremelkedésből 130—150 millió koronával
több bevételük lesz, mint eddig volt.

Nem tehetünk kifogást e rendelkezés
ellen, mert hiszen akár kifogásoljuk, akár
nem, az áremelés úgy is megtörténik, azt
az egyet azonban kihegyezzük, hogy meg-
int az az osztály van jobban sújtva,
amely a háború nyomorúságaiban amúgy
is legtöbbet nélkülözött. Az I. oszt.
utazókat nem sajnáljuk, a III. osztályukat sem.
A népek van pénze bőven, megbirja a
terheket. Aki egy disznócskáért 4—500
koronát kap, 4—5 km. távolságra 40—50
koronáért megy a szekerével, azt nem
kell sajnálni. A vagyontalan osztálynak
meg épen nem kell utaznia. De kik utaz-
nak a II. osztályon? Hivatalnokok, nyugó-
díjasok, az uri osztályhoz tartozó magáno-
sok, akiknek semmi vagyonuk. Okosabb
dolog lett volna tehát a II. osztályban egé-
szesen mérsékelt emelkedést alkalmazni s
jobban megterhelni a III. osztályú publi-
kumot.

IRODALOM.

Pártoljuk Ifjusági Lapjainkat! A Regnum
Marianum Ifjusági lapjainak új évfolyamai a
kezdődő iskolai évvel most indulnak meg.
A Zászlónk. A magyar ifjuság havi folyóirata.
Mindent ad ami a diákleletet gazdagíthatja és
megölti a diákleletet nemes tartalommal.
Előzetési ára egy évre 4 K.

A Zászlónk diáknaptára a diáktudomá-
nyok rövid foglalata. Irodalmi, fizikai, techni-
kai földrajzi, művészeti történelmi újdonságokat,
humort vegyesen ad.

A Nagyasszonyunk a fejlődő magyarlá-
nyok havifolyóirata. Tanít, nevel, szórakoz-
tat, de mindig a komoly szeretet hangján.
Előzetési ára egy évre 4 K.

A Kis Pajtás a kis fiúk és leányok ke-
zébe való. Havonként kétszer jelenik meg,
tele versekkel komoly és vidám mesével.
Előzetési ára egy évre 4 korona. — Az
összes lapok kiadóhivatala: Budapest VII.,
Damjanich-u. 50. Mutatvánnyal szívesen szol-
gál a Regnum Marianum kiadóhivatala.

Pályázati hirdetés.

A **segésvári** róm. kat. el. népiskolánál az 1913. évi XVI. t. c.-ben biztosított fizetéssel egybekötött tanítónői állás betöltendő. A megválasztott tanítónő köteles a nő kézimunkát is tanítani és szükség esetén a kántort a templomban helyettesíteni. Megfelelő természetbeni lakás. A szabályszerűen felszerelt pályázatok f. é. okt. 15-ig terjesztendők be az iskolaszékhez. Az állás november 1-ével foglalandó el.

Debercán Károly
iskolai elnök, esp. plebános.

Pályázat.

A téri róm. kath. kántortanítói állásra folyó év október 14-ig. Jövedelme: Iskolával egy fedél alatt jó kétszobás lakás, külön nyári konyha, sütökemence, tágas pince, istálló, csűr, szin, sertésöl, kut, házikert és veteményes 800 □-os, öt hold szántóföld, két hold 3-szor kaszálható lucernás és kaszáló, két marhának legelőjog, egy vékás pityoka és káposztás hely. Rendes időjárás-kor a házhoz való gabona megterem s a tarmányból két tehént burjuikkal jól el lehet tartani. A kerti töröküzéből már augusztus második felében lehet örölni. Különböző egyházi alapokból 533 kor. Az egész birtok 107 korba van számítva, így együtt 640 kor. Többi szolgálat szerint államségély. Tankötelesek száma 50. Tanítónők is pályázhatnak. A fél óra távolságban lévő városi magyar fogyasztási szövetkezetünkben mindenféle jutányos árban kapható.

Tür. n. p. **Balázsfalva**, 1917. Szeptember hó 16.

Gál Miklós
róm. kath. lelkész.

Pályázat.

A hitközség kegyurasága alatt álló szentesházafalvi állásra pályázatot hirdetnek. (Jövedelem 600 kor.)

Ezen állást elnyerni óhajtó zsinatvizsgás egyházmegyei papok pályázati folyamadványukat rövid életrajzi adataik kíséretében folyó évi november 1.-éig nyújtásuk be.

Pályázat.

A szováta róm. kath. VI. osztályú elemi népiskolához ideiglenes kisegítő tanítót keresünk. Fizetés: tanítási idő alatt az egyházközség pénztárából havi 100 korona. Lakás és fialletmény nincs. Az állás azonnal elfoglalandó — Pályázatok **1917. október 10.-ig** az iskolaszéki elnökséghez küldendők.

Szováta, 1917. szeptember 18.

Az Iskolaszék Elnöksége.

Varróár.

Az én patent varróáram úgy varr mint a varrógép: bőrt, lábbelit, szerzőmöt, szíjjat, szőrmét, szőnyeget, takarókat, sátorszöveteket, mikabátákat, zsákokat stb. Kezelése felette könnyű. Nélkülözhetetlen mindenki nek, különösen kézműveseknek, gazdálkodóknak, katonáknak. Sok elismerő irat. Használhatósága garantálva. A teljes felszerelés ára cérnával együtt, négy különböző árral és használati utasítással a pénz előzetes beküldése mellett 4 kor. 10 fillér, utánvételt 4 kor. 70 fill. Harctérre csak a pénz előzetes beküldése mellett. Szállítási költségek nem számítanak. Elárusítóknak árkedvezmény.

Megrendelkező: **Bennek Józsefnél**,
Troppau, Szilezia. Herrengasse 41. 80 - 1-20

Megbízható kath. cég!

A pécsi országos kiállításon
arany éremmel kitüntetve.

Ruzsinszky Béla

oltárépítő
PECS, Tábort-utca 4. sz.

Géperőre berendezett műintézetében olcsón készít bemutatott rajzok szerint oltárt, szószéket, padokat stb. Szállít teljes templomberendezést és elvállal régi oltár és szószék aranyozását és szobrok színezését.

Fényképészeti cikkek!

gyári árban kaphatók!

Schäser Ferencz

o könyvkereskedésében Gyulafehérvárt. o

Katholikus családok lapja!

„ÉLET”

Kepes heti folyóirat. Előkelő színvonalon szerkesztett szépirodalmi képes lap. Nem hiányozhatik egyetlen katolikus intelligens család asztaláról sem. Szerkeszti jeles katolikus írók gárdája élén Izsóf Alajos. Előfizetési ára egész évre 20, félévre 10, negyedévre 5 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal, Budapest, VII., Damjanich-utca 50. Jó lélekkel ajánljuk a változatos tartalmú, aktuális képekben gazdag folyóiratot közönségünk figyelmébe s támogatásába.

Egyházi nyomtatványok jegyzéke.

Novemberi Reláció.

XV. Reláció: Őszi koronagyűlés jzvk.
Csak esperesek r. rsz. 387.

Januári Relációk.

- I. sz. Reláció: Apographa et tabellaris conspectus Matricularum. rsz. 365.
- II. sz. Reláció: Kegyescélű adományok. rsz. 366.
- II. sz. Reláció: U. e. esp. részére. rsz. 367.
- III. sz. Reláció: Az elmúlt évben tett új alapítványokról. rsz. 368.
- IV. sz. Reláció: Az elmúlt évben szerzett új ingatlanokról. rsz. 369.

Februári Relációk:

- V. Reláció. Ehez tartoznak:
 1. Pénztári napló, külv. rsz. 370, ive 6 i. ugyanaz belv. rsz. 370b. ive 6 i.
 2. Rovatos kimutatás az egyház fővelmelző alaptökéiről külv. és belv. rsz. 371 k. és 371 b. ive 8 i.
 3. Lettár, külv. és belv. rsz. 372, 372b. 8i.
 4. Kimutatás az év végén, vagyoni állapotról külv. és belv. rsz. 374-b. 10i.
- VI. Reláció. Nyugdíjalap, kisegítőalap részére szóló befizetések. rsz. 375 6i.
(Csak esperesek részére.)

Márclásban Reláció nincsen előlva.

Áprilisi Reláció.

- VII. Reláció. Papi hűsvéti lelkigyakorlatokról szóló jelentés. rsz. 376. 6i.
(Csak esperesek részére.)
- Májusban Reláció nincsen előlva.

Juniusi Relációk.

- VIII. Reláció: Első áldozásról s a hűsvéti időben végzett gyónásokról szóló kimutatás. rsz. 377.
- VIII. Reláció: (U. e. esp. részére, rsz. 378.)
- IX. Reláció: Tavaszi koronagyűlés jegyzőkönyve. rsz. 379.
(Csak esperesek részére.)

Juliusi Relációk.

- X. Reláció: Iskol. szóló jelentés. rsz. 380.
- X. Reláció (B. I.): Fiúgyerm. isk. kimut. Esperesek részére. rsz. 408.
- X. Reláció (B. II.) Leánygyerm. isk. kimut. Esp. r. rsz. 409.
- XI. Reláció: Hitoktat. szóló jel. rsz. 381.
- XI. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 382.

Augusztusi Reláció.

- XII. Reláció: Kath. egyesületekről szóló jelentés. rsz. 383.
- XII. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 384.
- Szeptemberi Reláció.
- XIII. Reláció: Plebániái schematismusi adatok. rsz. 385.
- XIV. Reláció: Szerzetesházak schem. adatok. (Csak házfőnökök r. rsz. 386.)

Decemberi Reláció.

XVI. Reláció: Főesperesi látogatásról szóló jelentés. (Csak esp. r. rsz. 388.

Különféle egyházi nyomtatványok:

Matricula Baptisatorum. Bel és külv. rsz. 389 b. és 389 k.

Matricula Confirmatorum rsz. 390.

Matricula Copulatorum. rsz. 391.

Eljegyzési anyakönyv. (Liber Sponsalium.) (Magyar ny.) rsz. 392.

Matricula Conversorum. rsz. 393.

Matricula Apostatarum. rsz. 395.

Matricula Defunctorum. rsz. 395.

Matricula Mixta Matrim. rsz. 396.

A csupán polgári házasságot kötötték anyakönyve. rsz. 397.

Ügyviteli napló. 1 old. 10 tétel.) rsz. 398.

Fentti nyomtatványoknak ive 12 fillér.

Extractus Baptisat. drb. 6 fill. rsz. 399.

Extr. Copulatorum. drb. 6 fill. rsz. 400.

Extr. Defunctorum. drb. 6 fill. rsz. 402.

Bérmelési lap. 100. drb. 1.60 í. rsz. 402.

Hirdetési bizonyítvány. drb. 2 í. rsz. 403.

Idegen jegyesekről szóló értesítvény. drbja. 2 fillér. rsz. 404.

Kötelezvény. (Kisebb tőkéről.) (3 í.) 405.

Kötelezvény. (Bekebelezésre.) (3 í.) 406.

Szt. mise után végzendő ima. (10 í.) 407.

A papírárak, valamint a munkabér folytonos emelkedése folytán a nyomtatványok árának emelését fenntartjuk magunknak!

Háziáldás, a ház és családnak Jakob apostol szerint való lelki megáldás.

38x51 cm. nagyságú tablau, a Fájdalmas Szűz és sok Szentek képeivel ellátva. Fekete nyomásban. (Színezve 2 kor.-val drágább.) ára: példányonként 60 í.

Pecsenyomó rézből, 4-6 kor.

Kaphatók: a Püspöki Lyceumi Könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)
egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-ucca 9. sz.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, papi civil öltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyháziruhák

készítésére rendeztem be. **Mindenemű egyházi ruhák:** casulák pluvialék velumok, baldachinumok minisztráns ruhák zászlók, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák stb. készítettnek.

Nem kell sem Budapestre sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes minden pesti vagy bécsi céggel úgy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. — Tessék meggyőződni róla.

Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen!

Személyesen is megjelenek.

Katolikus Népszövetségi Biztosítási Iroda

Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.

A Katolikus Népszövetség évek előtt felállította biztosítási irodáját azon célból, hogy úgy a tagoknak, mint a hozzáférőknek érdekét a biztosítás terén a lehetőséghez képest felkarolja, valamint a szervezeti erő kihasználásával oly előnyöket kivivjon és nyújthasson, melyeket egyedül nem érhetnének el. E célból több

elsőrendű magyar intézettel

valamint Európa egyik legrégibb és leghatalmasabb intézetével lépett összeköttetésbe, mely intézetek

500 millió koronán felül alaptöke

és tartalékokkal rendelkezvén, teljesen megnyugvást szolgáltatnak, hogy mindenki nyugodtan rábízhatja vagyonát. Ezenkívül ezen intézetek mindenféle biztosítási ágazatot felkarolnak és így bármilyen téren kielégíthetik a biztosító közönség mindenemű igényeit.

Az iroda szervezetének fő előnye, hogy minden a kezében fut össze, mindig tudja, látja tagjainak ügyét és mindenkor ellenőrzi a szabályszerű, helyes eljárást; biztosítási dolgokban minden hozzáférőknek szakszerű és lelkiismeretes utbaigazítással szolgál.

Dijaink a legminimálisabbak.

Egyetlen elsőrendű intézet sem szabhat olcsóbb díjat.

Biztosításokat felvesz:

Életbiztosításokat tükére, vagy életjáradékra, halál, vagy elélés esetére, leánykiházásitási és fia ellátási biztosításokat, valamint jelzálogos életbiztosításokat, ugyszintén családi ellátási biztosításokat.

Páratlan kedvezmény a papság részére,

melyet káplánok, plebánossá történő kinevezésük esetén nyerhetnek, de ebben fiatal plebánosok is részesülhetnek.

Tűzbiztosításokat

száraz és gyújtó villámcsapás ellen, rombolási károk is megtérítetnek. Templomokat, zárdákat, ingó és ingatlan tárgyakat, épületeket, termést, állatokat, lak és ipari berendezéseket, árukat és gépeket. Lábon álló termést.

Templomi harangokat törés vagy repedés által okozott károk ellen.

Törés által okozott károk ellen tükör és üvegtáblákat.

Betöréses lopás ellen templomok, zárdák értéktárgyait, szövetkezetek, pénztétezetek, áruaktárak, háztartási és iroda berendezéseket.

Rablás ellen, pénztári helyiségeket, valamint pénztári kiküldötteket

Jégek ellen mindenemű terményeket.

Baleset ellen bármily foglalkozásu egyént, clethossziglani vasuti baleset biztosítást egyszeri díjfizetéssel.

Szavatossági biztosítást templomok, egyletek, iparosok, kereskedők, gyárosok, gazdák, községek, ügyvédek, orvosok, gyógyszereszek, fűrdők, szállodák számára.

Automobil biztosítást. — **Óvadék és kezességi biztosítást.** — **Eltulajdonítás, lopás** hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást.

Utipodgyász biztosítást. Mindenemű felvilágosítást készséggel nyújt a hozzáférőknek

Katolikus Népszövetségi Biztosítási Iroda

Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövődéje

WIEN,

VI., Webgasse 43.

Alapított 1838.

600 alkalmazott.

GYÁR:

Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dus választékban, mindenféle és ókeresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.

Felelős szerkesztő: Rass Károly.

Nyomatott a Püspöki Lyceumi könyvnyomdában (Schäser Ferenc) Gyulafehérvárt.